

Mededeling aan de raad

Van : Burgemeester en wethouders
Datum B&W : 25 februari 2025
Onderwerp : toelichting notitie taalbeleid
Portefeuillehouder : Jelke Nijboer
Domein : Samenleving

Kennis te nemen van

Extra informatie omtrent de stand van zaken taalbeleid Fries en Nedersaksisch / Stellingwerfs

Inleiding

Op 12 februari 2025 vergaderde de commissie Samenleving over de notitie 'Hoe verder na de vaststelling van de Taalnota Fansels Frysk'.

Deze notitie is op 10 december 2024 besproken en geaccordeerd door ons college.

Het taalbeleid Fries / Stellingwerfs is behoorlijk in beweging. Zowel bestuurlijk als ambtelijk worden er veel gesprekken gevoerd. We proberen voortdurend balans te houden in de felle discussies over Stellingwerfs en Fries en dus met nieuwe oplossingen komen, bijvoorbeeld voor en met het onderwijs.

Met name hierin (onderwijs) zijn nieuwe ontwikkelingen te melden die door kunnen werken in het beleid in haar geheel. Dit willen we graag meegeven aan uw raad.

Daarnaast willen we graag extra informatie geven over de wet- en regelgeving rond het Fries en het Nedersaksisch. Dit is in één document op een rij gezet.

Kernboodschap

Het beleid rondom meertaligheid Fries en Nedersaksisch / Stellingwerfs is momenteel flink in beweging. Inmiddels hebben er gesprekken plaatsgevonden over meertaligheid in het Fries en Nedersaksisch met het Primair Onderwijs (Comprix en Tjongerwerven) in onze gemeente en met een ambtelijke afvaardiging van team Onderwijs van de provincie Friesland. Uit deze gesprekken lijkt nu een werkbare optie voor het onderwijs te zijn gekomen:

Nadruk op het Stellingwerfs en aandacht voor het Fries in het Stellingwerfstalig deel (onder de Tjonger) van onze gemeente.

Nadruk op het Fries en aandacht voor het Stellingwerfs in het Friestalig gebied (boven de Tjonger) van onze gemeente.

Op dit moment is niet duidelijk hoe deze optie bestuurlijk ontvangen is door de provincie Friesland. Maar het is van belang dat uw raad kennis neemt van deze ontwikkeling. Ook is een uitwerking in de zin van keuzes in lesmethoden wel ter sprake gekomen, maar nog niet uitgewerkt. Dit moet verder onderzocht worden. Er zijn diverse opties (inzet meer heemkunde, spoor 8 via Afûk, een onderwijsmethode van het lectoraat Nedersaksisch van NHL Stenden).

Uiteindelijk kan deze beleidslijn ook een goede basis ook zijn voor ons eigen gemeentelijk beleid.

We willen uw raad dit graag meegeven.

In de notitie 'Hoe verder na het vaststellen van de nota Fansels Frysk' is aangegeven dat de vrijblijvendheid ten aanzien van ons taalbeleid voorbij is. In de raadscommissie is dit zo nu en dan geïnterpreteerd als druk vanuit de provincie waaraan te gemakkelijk toegegeven wordt.

Het aandringen door de provincie op het vaststellen van gemeentelijk taalbeleid komt met name voort uit de wet- en regelgeving ten aanzien van het Fries als tweede landstaal en het feit dat onze gemeente in het geheel in het (wettelijk vastgelegd) Fries taalgebied is getrokken. Zowel het rijk als de provincie staan aan de

basis van deze wet- en regelgeving. Het is dus niet iets dat we zomaar terzijde kunnen leggen. Wel kunnen we onze keuzes vastleggen.

Ter verduidelijking voegen we een bijlage bij deze raadsmededeling bij, met een overzicht van de wet- en regelgeving voor het Fries en het Nedersaksisch.

Vervolg

Een oplossing voor het Onderwijs als hierboven omschreven kan ook verder als beleidslijn doorgetrokken worden naar ons gemeentelijk beleid meertaligheid. Het is van belang dat er een werkbare beleids- en uitvoeringspraktijk gevonden wordt voor een gemeente met twee minderheidstalen die beide talen recht wil doen, uitgaande van de taalgrens die er ook is. Dit kan vervolgens in ons taalbeleid verwoord en vastgesteld te worden.

Bijlagen

Bijlage wet- en regelgeving Fries en Nedersaksisch.